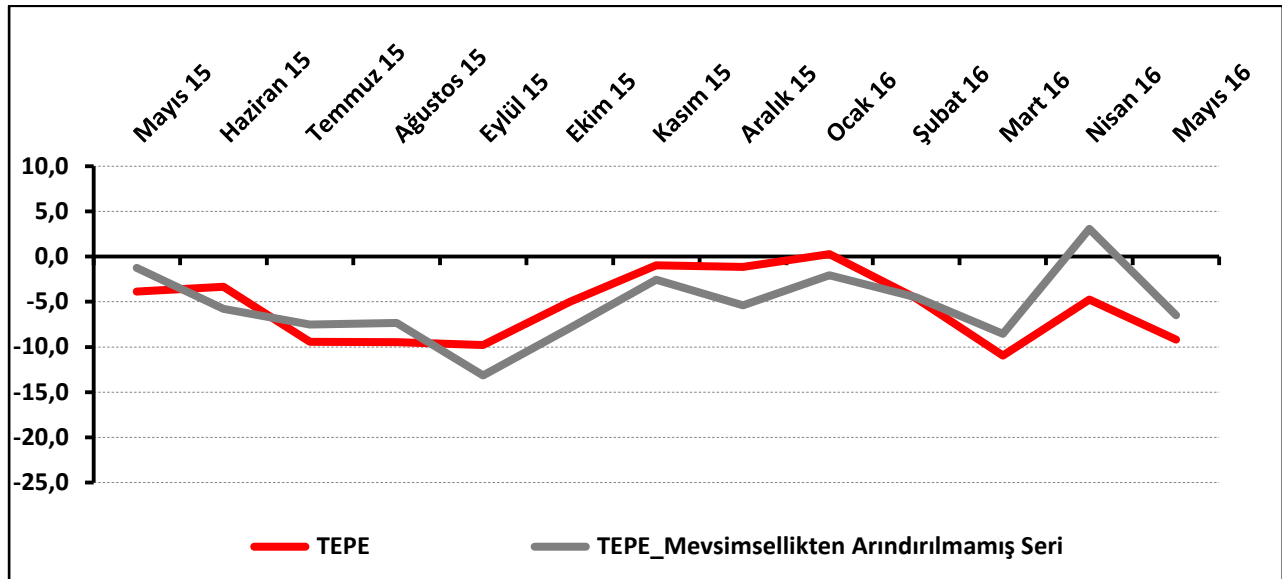

PERAKENDE GÜVENİ GERİLEDİ:

TEPE değeri, mayıs ayında azaldı. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve işlerin geçen yıla göre durumu göstergeleri hem Mayıs 2015'e hem de Nisan 2016'ya göre azaldı. Türkiye, geçen yıla göre AB-28'den ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi.

Mayıs 2016'da perakende güveni düştü:

Mayıs ayında -9,2 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 4,4 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 5,3 puan azaldı. TEPE değerinin hem Mayıs 2015'e göre hem de Nisan 2016'ya göre azalmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerdeki düşüş ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Mayıs 2015 – Mayıs 2016)**Tablo-1.** TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-5,8	-9,9	-3,8	-5,5	-9,1	-13,5	-7,6	-1,0	-10,0	-14,3	-16,0	-16,8
2015	-11,4	-1,4	-3,3	-6,7	-3,9	-3,4	-9,4	-9,5	-9,8	-5,0	-1,0	-1,1
2016	0,3	-4,6	-11,0	-4,8	-9,2							

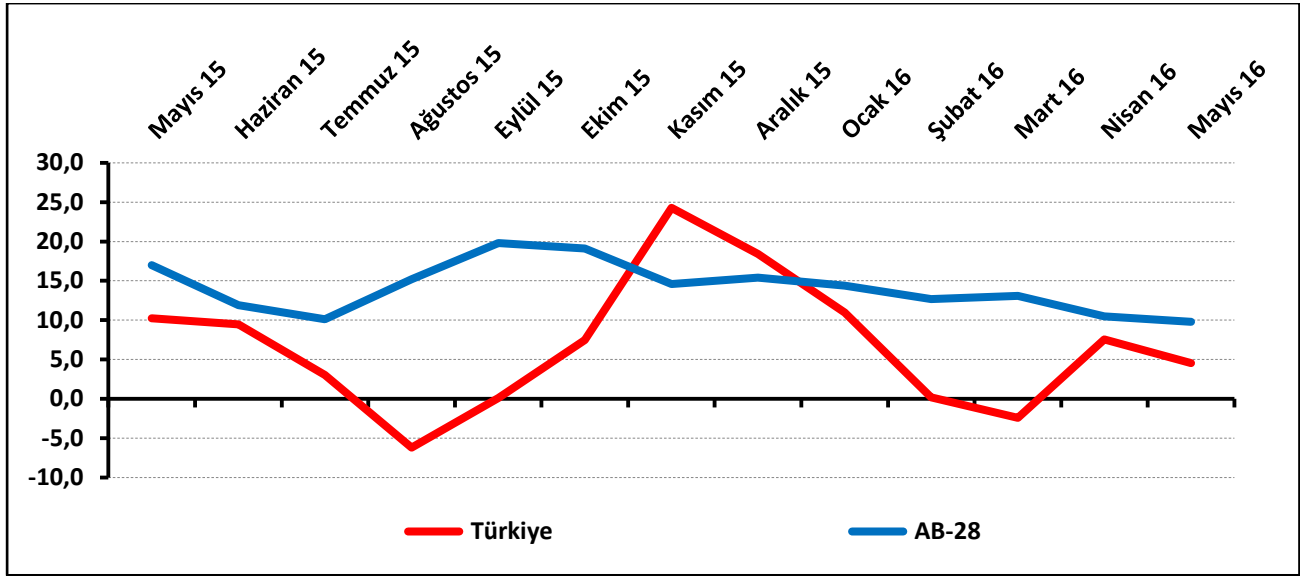
Perakendecilerin satış beklentileri düştü:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Mayıs 2016'da 4,6 puan değerini aldı. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,9 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 5,7 puan azaldı.

Mayıs 2016'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 42,4'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 32,4'ü işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 25,2 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de ve AB-28'de, hem bir önceki aya göre hem de geçen yılın aynı dönemine göre düşüş oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Mayıs 2015 – Mayıs 2016)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

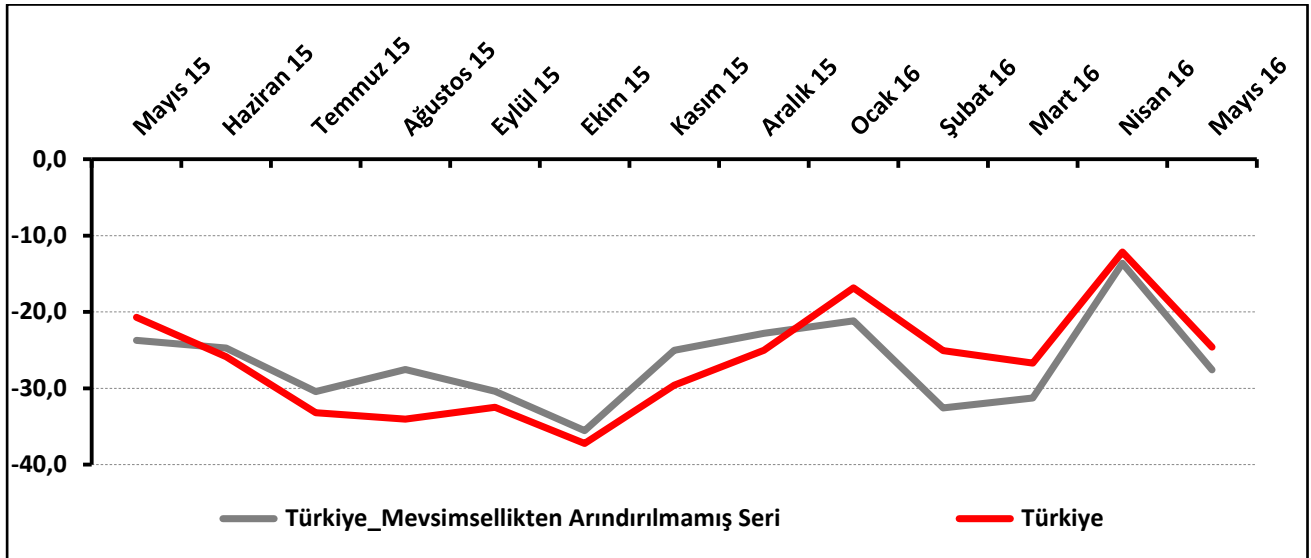
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	15,5	13,9	25,0	19,2	14,9	6,5	15,6	21,2	4,5	0,9	-7,5	-5,1
2015	10,2	19,9	7,8	1,2	10,3	9,5	3,1	-6,2	0,1	7,5	24,3	18,4
2016	11,0	0,2	-2,4	7,5	4,6							

Perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı düştü:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Nisan 2016'ya göre 12,5 puan, Mayıs 2015'e göre 3,9 puan azaldı. İşlerdeki toparlanma algısının denge değeri Mayıs 2016'da -24,6 puan oldu.

Mayıs 2016'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,4'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 52 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 23,5 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Mayıs 2015 – Mayıs 2016)

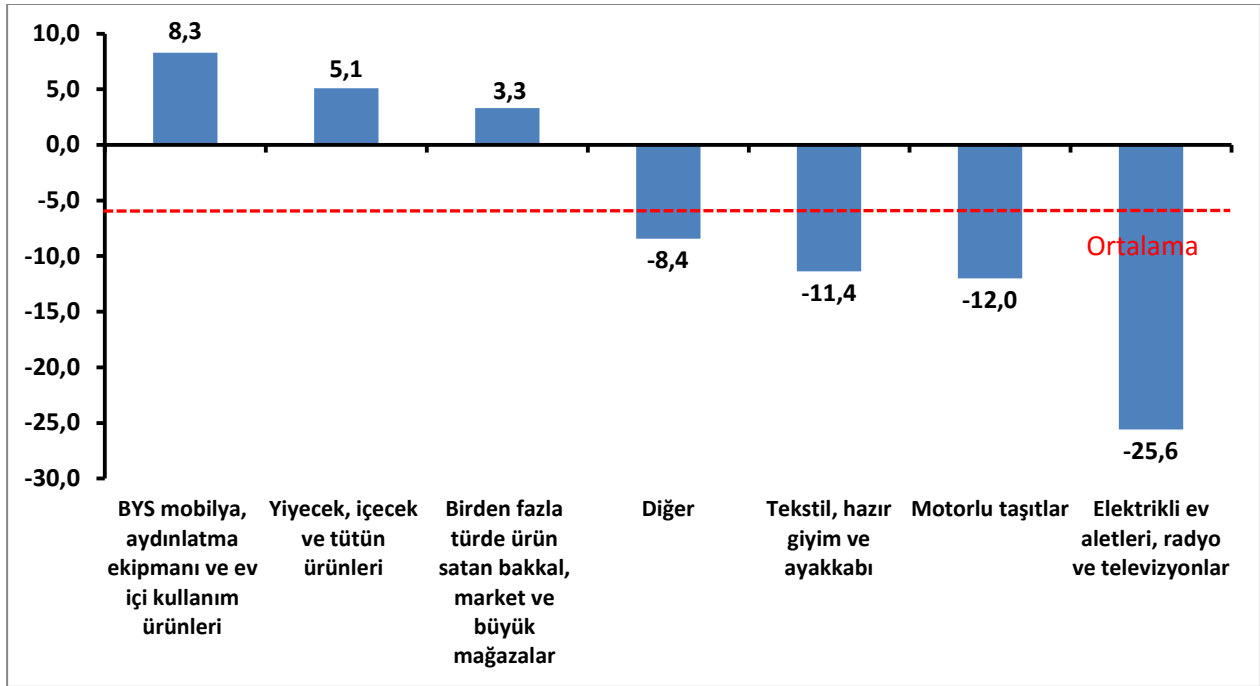
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-37,1	-41,6	-48,6	-40,7	-48,8	-67,3	-41,2	-31,0	-49,3	-32,5	-37,7	-39,3
2015	-32,2	-19,7	-17,5	-26,4	-20,7	-25,9	-33,2	-34,0	-32,5	-37,2	-29,6	-25,0
2016	-16,8	-25,1	-26,7	-12,1	-24,6							

Perakende güveni en fazla “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe arttı:

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Mayıs 2016’da, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri takip etti. Bu 3 sektördeki artış ortalamanın üzerinde gerçekleşti. “Diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde ise azalma gözlemlendi. En çok azalma “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Mayıs 2016’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendeciler gelecekte umutsuz:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mayıs 2016'da, hem Mayıs 2015'e göre hem de Nisan 2016'ya göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "işlerin geçen yıla göre durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi" göstergeleri azaldı. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergesi bir önceki aya göre artış gösterirken, geçen yılın aynı dönemine göre azalış gösterdi. "Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesinde ise Nisan 2016'ya göre azalış gerçekleşirken, Mayıs 2015'e göre artış gerçekleşti.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 05/2015	Endeks 04/2016	Endeks 05/2016	Bir önceki aya göre değişim 05/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2016
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-34,8	-26,8	-38,1	-11,3	-3,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	12,9	4,9	5,9	1,0	-7,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,3	0,8	-5,7	-6,5	-5,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	10,3	7,5	4,6	-2,9	-5,7
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,6	8,8	7,4	-1,4	-1,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	32,7	21,1	26,3	5,2	-6,4
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-20,7	-12,1	-24,6	-12,5	-3,9
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	6,4	15,9	11,2	-4,7	4,8

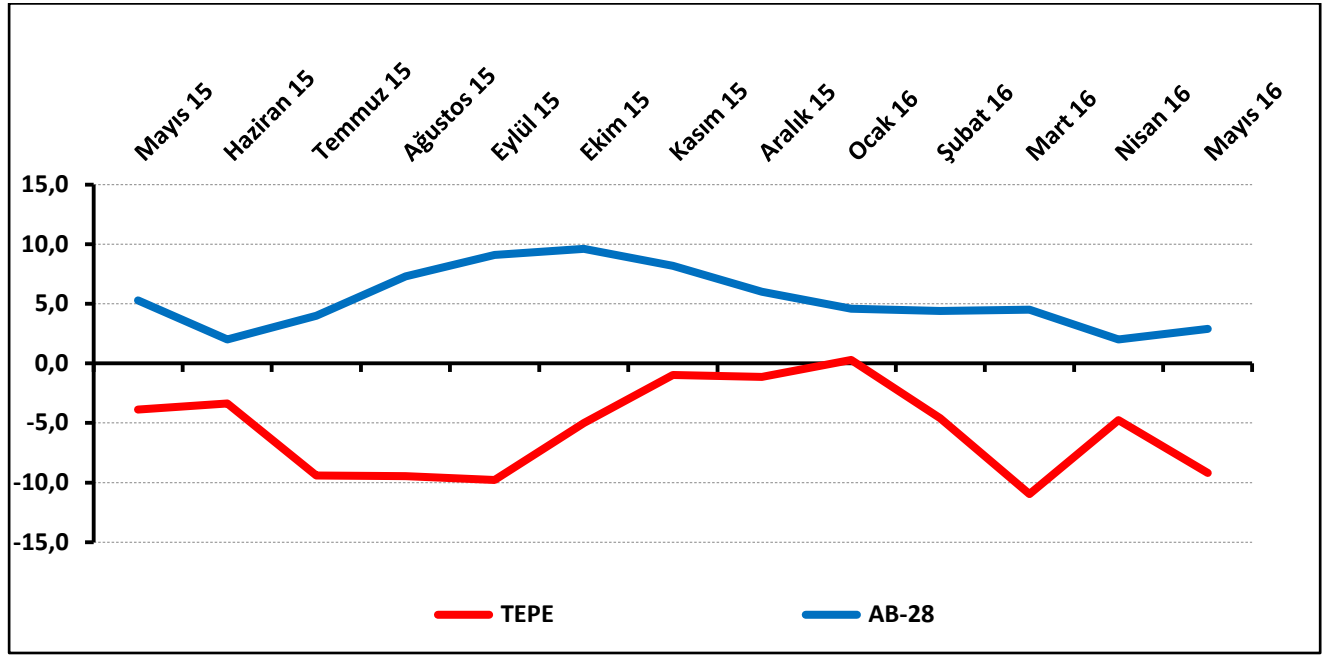
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla göre düştü:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Mayıs 2016’da 2,9 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 0,9 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 2,4 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mayıs 2015 – Mayıs 2016)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	2,2	3,6	1,0	2,4	3,8	3,1	2,5	1,3	-1,6	-2,0	-2,4	-0,1
2015	1,7	-0,3	2,1	1,8	5,3	2,0	4,0	7,3	9,1	9,6	8,2	6,0
2016	4,6	4,4	4,5	2,0	2,9							

Perakende güveninde Türkiye, AB'nin gerisinde:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Finlandiya, Mayıs ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Finlandiya'yı; Litvanya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Avusturya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, Malta, Slovenya ve Türkiye oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Belçika'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Mayıs 2015'e göre değişim Euro Bölgesi'nde 1,6 puan, AB-28'de -2,4 puan oldu. Nisan 2016'ya göre değişim incelendiğinde ise AB-28'in, Euro Bölgesi'nden daha kötü bir performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mayıs 2015 ve Nisan 2016'ya göre)

Ülkeler	Mayıs 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Nisan 2016'ya göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Finlandiya	14,5	3,8
Litvanya	12,5	0,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	11,8	-0,7
Avusturya	11,1	-1,7
Bulgaristan	8,6	2,3
Macaristan	8,5	4,8
Estonya	7,0	-0,9
Almanya	6,7	4,4
Letonya	6,5	1,2
Hırvatistan	5,6	-1,4
Yunanistan	4,9	-0,5
Danimarka	2,5	9,0
Polonya	2,2	0,0
Romanya	2,0	5,2
Euro Bölgesi-19	1,6	1,9
Belçika	0,0	5,2
Fransa	-0,9	0,8
Slovakya	-1,2	-0,8
İsveç	-2,0	-0,7
AB-28	-2,4	0,9
Portekiz	-2,4	-0,5
İspanya	-2,6	2,5
İtalya	-2,6	-0,3
Çek Cumhuriyeti	-3,1	-0,5
Hollanda	-3,8	1,0
Türkiye	-5,3	-4,4
Slovenya	-6,5	3,7
Malta	-18,3	-12,7
İngiltere	-22,0	-4,1

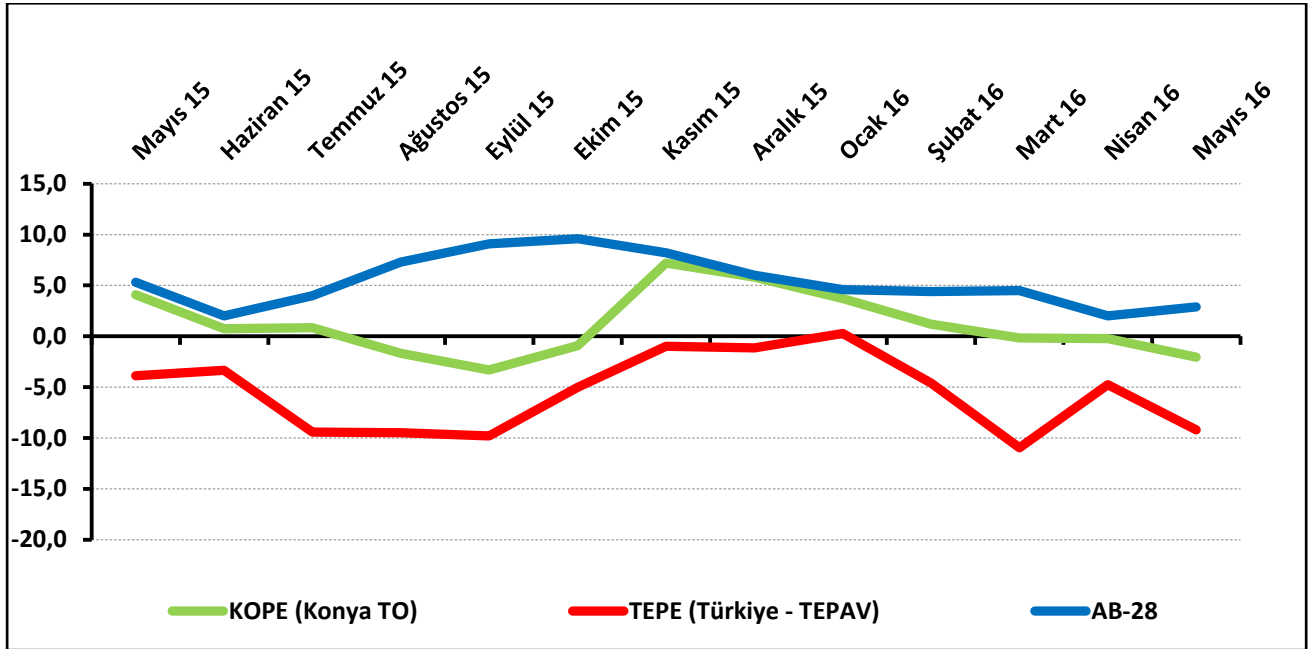
**Sıralama Mayıs 2015 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni düşüşünü sürdürdü:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Mayıs ayında TEPE, -9,2 puan değerini alırken KOPE -2,1 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 6,2 puan, TEPE 5,3 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 1,9 puan azaldı. Konya perakendesi, Mayıs ayında AB-28'in gerisinde kalırken, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mayıs 2015 – Mayıs 2016)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-2,4	-5,5	-7,2	-6,3	-3,7	2,1	5,6	1,1	0,6	-1,5	-1,2	-1,9
2015	1,1	4,6	2,1	0,8	4,1	0,8	0,8	-1,7	-3,3	-0,9	7,2	5,8
2016	3,7	1,2	-0,2	-0,2	-2,1							